

Hasanova Zebo Davlatovna
Buxoro davlat texnika universiteti dotsenti

Azizova Dinara Rahmiddin qizi
Osiyo xalqaro universiteti
tayanch doktoranti

TALABALARDA ESTETIK MADANIYAT VA AXLOQIY XULQ-ATVORNING NAMOYON BO'LISH XUSUSIYATLARI

Ushbu maqolada talabalarda estetik madaniyat va axloqiy xulq-atvorning namoyon bo'lish xususiyatlari ilmiy-nazariy hamda psixologik-pedagogik jihatdan tahlil qilingan. Estetik madaniyatning shaxs ma'naviy kamolotidagi o'rni, uning axloqiy qadriyatlar va xulq-atvor me'yorlari bilan o'zaro bog'liqligi yoritilgan. Tadqiqotda talabalarning estetik didi, go'zallikni idrok etish qobiliyati, madaniy muhitga munosabati hamda axloqiy fazilatlarining shakllanishiga ta'sir etuvchi omillar ko'rib chiqilgan. Shuningdek, oliy ta'lim muassasalarida estetik va axloqiy tarbiyani takomillashtirishning pedagogik imkoniyatlari hamda ularning shaxs rivojlanishiga ta'siri tahlil etilgan. Tadqiqot natijalari talabalarda yuksak estetik madaniyat va ijobiy axloqiy xulq-atvorni rivojlantirishga xizmat qiluvchi ilmiy-amaliy tavsiyalar ishlab chiqish uchun metodologik asos bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: estetik madaniyat, axloqiy xulq-atvor, talaba shaxsi, estetik tarbiya, axloqiy qadriyatlar, ma'naviy kamolot, pedagogik ta'sir, ijtimoiylashuv, estetik did, oliy ta'lim.

ОСОБЕННОСТИ ПРОЯВЛЕНИЯ ЭСТЕТИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И НРАВСТВЕННОГО ПОВЕДЕНИЯ У СТУДЕНТОВ

В данной статье с научно-теоретической и психолого-педагогической точек зрения анализируются особенности проявления эстетической культуры и нравственного поведения у студентов. Освещается роль эстетической культуры в духовном развитии личности, а также ее взаимосвязь с нравственными ценностями и нормами поведения. В исследовании рассматриваются эстетический вкус студентов, способность воспринимать прекрасное, отношение к культурной среде, а также факторы, влияющие на формирование нравственных качеств личности. Кроме того, анализируются педагогические возможности совершенствования эстетического и нравственного воспитания в высших образовательных учреждениях и их влияние на развитие личности. Результаты исследования могут служить методологической основой для разработки научно-практических рекомендаций, направленных на формирование высокой эстетической культуры и позитивного нравственного поведения у студентов.

Ключевые слова: эстетическая культура, нравственное поведение, личность студента, эстетическое воспитание, нравственные ценности, духовное развитие, педагогическое воздействие, социализация, эстетический вкус, высшее образование.

CHARACTERISTICS OF THE MANIFESTATION OF AESTHETIC CULTURE AND MORAL BEHAVIOR AMONG STUDENTS

This article analyzes the characteristics of the manifestation of aesthetic culture and moral behavior among students from scientific-theoretical and psychological-pedagogical perspectives. The role of aesthetic culture in the spiritual development of personality and its relationship with moral values and behavioral norms are examined. The study explores students' aesthetic taste, their ability to perceive beauty, attitudes toward the cultural environment, and the factors

influencing the formation of moral qualities. In addition, the pedagogical opportunities for improving aesthetic and moral education in higher education institutions and their impact on personal development are analyzed. The findings of the study can serve as a methodological basis for developing scientific and practical recommendations aimed at fostering a high level of aesthetic culture and positive moral behavior among students.

Keywords: *aesthetic culture, moral behavior, student personality, aesthetic education, moral values, spiritual development, pedagogical influence, socialization, aesthetic taste, higher education.*

Kirish. Bugungi globallashuv va axborotlashuv jarayonlari inson shaxsiga qo'yilayotgan talablarning mazmunini tubdan o'zgartirmoqda. Zamonaviy jamiyatda oliy ta'lim muassasalarining asosiy vazifasi nafaqat raqobatbardosh mutaxassis tayyorlash, balki yuksak ma'naviy-axloqiy fazilatlarga ega, estetik didi rivojlangan, ijtimoiy mas'uliyatni his qiladigan barkamol shaxsni shakllantirishdan iboratdir. Shu nuqtai nazardan talabalarda estetik madaniyat va axloqiy xulq-atvorni rivojlantirish masalasi pedagogika va psixologiya fanlarining dolzarb yo'nalishlaridan biri sifatida e'tirof etilmoqda.

Jamiyat taraqqiyoti har bir shaxsdan muayyan ijtimoiy me'yorlar, axloqiy tamoyillar va madaniy qadriyatlarga amal qilishni talab etadi. Ayniqsa, talaba yoshlar kelajakdagi mutaxassis va jamiyatning faol a'zolari sifatida nafaqat kasbiy bilimlarga, balki yuksak estetik madaniyat va namunali axloqiy xulq-atvoriga ham ega bo'lishlari zarur. Jamiyat tomonidan e'tirof etilgan halollik, mas'uliyat, insonparvarlik, o'zaro hurmat, bag'rikenglik, madaniy muomala va go'zallikni qadrlash kabi me'yorlar shaxsning ijtimoiylashuvi jarayonida muhim o'rin egallaydi. Mazkur me'yorlarning talaba shaxsi tomonidan o'zlashtirilishi uning nafaqat ijtimoiy moslashuviga, balki ma'naviy-axloqiy kamolotiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Shu sababli talabalarda estetik madaniyat va axloqiy xulq-atvorning shakllanishi jamiyatning barqaror rivojlanishi hamda sog'lom ijtimoiy muhitni ta'minlashning muhim shartlaridan biri hisoblanadi.

Estetik madaniyat shaxsning go'zallikni anglash, baholash va yaratishga bo'lgan munosabatini ifodalovchi murakkab ijtimoiy-psixologik hodisa hisoblanadi. U insonning dunyoqarashi, didi, qadriyatlari, his-tuyg'ulari hamda xulq-atvorida namoyon bo'lib, shaxs kamolotining muhim ko'rsatkichlaridan biri sanaladi. Axloqiy xulq-atvor esa jamiyat tomonidan qabul qilingan me'yorlar, qadriyatlar va tamoyillarga mos ravishda harakat qilishni, o'z faoliyatida mas'uliyat, halollik, vijdonlilik, hurmat va bag'rikenglik kabi fazilatlarni namoyon etishni anglatadi. Mazkur ikki tushuncha bir-biri bilan uzviy bog'liq bo'lib, estetik madaniyatning rivojlanishi axloqiy xulq-atvorning takomillashuviga, axloqiy yetuklik esa estetik qadriyatlarining chuqurroq anglanishiga xizmat qiladi.

Talabalik davri shaxs rivojlanishining muhim bosqichi bo'lib, aynan ushbu davrda dunyoqarash, qadriyatlar tizimi, ijtimoiy pozitsiya va hayotiy maqsadlar shakllanadi. Oliy ta'lim muhitida talaba turli madaniy, ma'naviy va ijtimoiy ta'sirlarga duch keladi. Ushbu ta'sirlar uning estetik didi, madaniy saviyasi hamda axloqiy qarashlarining rivojlanishida muhim omil bo'lib xizmat qiladi. Biroq ommaviy madaniyatning kuchayishi, raqamli texnologiyalarning keng tarqalishi, virtual muloqotlarning ortishi hamda qadriyatlar transformatsiyasi yoshlarning estetik va axloqiy rivojlanishiga turlicha ta'sir ko'rsatmoqda. Bu esa mazkur masalani ilmiy jihatdan chuqur o'rganishni taqozo etadi.

Maqolaning maqsadi talabalarda estetik madaniyat va axloqiy xulq-atvorning namoyon bo'lish xususiyatlarini tahlil qilish, ularning shakllanishiga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash hamda oliy ta'lim muassasalari sharoitida mazkur sifatlarni rivojlantirishning pedagogik imkoniyatlarini yoritishdan iborat.

Tadqiqot metodologiyasi. Mazkur tadqiqot talabalarda estetik madaniyat va axloqiy xulq-atvorning namoyon bo'lish xususiyatlarini o'rganishga qaratilgan bo'lib, unda kompleks yondashuv tamoyiliga asoslanildi. Tadqiqot jarayonida estetik madaniyat va axloqiy xulq-atvorning nazariy asoslarini yoritish, ularning o'zaro bog'liqligini aniqlash hamda talabalarda namoyon bo'lish darajasini baholash maqsadida bir qator ilmiy metodlardan foydalanildi.

84 Tadqiqotning metodologik asosini shaxs rivojlanishining ijtimoiy-madaniy konsepsiyalari, aksiologik yondashuv, faoliyat yondashuvi hamda shaxsga yo'naltirilgan ta'lim tamoyillari tashkil etdi. Ushbu yondashuvlar estetik madaniyat va axloqiy xulq-atvorni talaba shaxsining ma'naviy kamoloti, qadriyatlar tizimi va ijtimoiy munosabatlar bilan uzviy bog'liq holda tahlil qilish imkonini berdi.

Tadqiqot davomida ilmiy adabiyotlar, monografiyalar, ilmiy maqolalar va normativ-huquqiy hujjatlarni tahlil qilish orqali muammoning nazariy jihatlarini o'rganildi. Shuningdek, talabalarning estetik madaniyati va axloqiy xulq-atvorini aniqlash maqsadida kuzatish, suhbat va so'rovnoma metodlaridan foydalanildi. So'rovnoma savollari talabalarning estetik qadriyatlarga munosabati, madaniy tadbirlardagi ishtiroki, go'zallikni idrok etish darajasi, shuningdek, axloqiy me'yorlarga rioya qilish, ijtimoiy mas'uliyat, o'zaro hurmat va xulq-atvor madaniyati kabi ko'rsatkichlarni baholashga yo'naltirildi. Tadqiqot 2025–2026-o'quv yilida Osiyo xalqaro universitetining turli ta'lim yo'nalishlarida tahsil olayotgan 120 nafar talaba ishtirokida amalga oshirildi. Respondentlarning 68 nafari qizlar, 52 nafari o'g'il bolalardan iborat bo'lib, ularning yoshi 18–24 yosh oralig'ini tashkil etdi. Tanlanma oddiy tasodifiy tanlash usuli asosida shakllantirildi. Tadqiqotda talabalarning estetik madaniyati va axloqiy xulq-atvorini aniqlash maqsadida muallif tomonidan ishlab chiqilgan "Talabalarda estetik madaniyat va axloqiy xulq-atvor ko'rsatkichlarini baholash" so'rovnomasi qo'llanildi. So'rovnoma 25 ta savoldan iborat bo'lib, estetik did, madaniy tadbirlarda ishtirok etish faolligi, san'atga qiziqish, tashqi ko'rinish madaniyati, muomala etikasi, mas'uliyat, halollik, bag'rikenglik va ijtimoiy me'yorlarga rioya qilish kabi mezonlarni qamrab oldi. Tadqiqotning qo'shimcha metodi sifatida pedagogik kuzatishdan foydalanildi. Kuzatish jarayonida talabalarning auditoriya va auditoriyadan tashqari faoliyatdagi xulq-atvori, o'qituvchilar hamda tengdoshlari bilan munosabatlari, jamoat joylaridagi madaniy muomalasi va estetik xulq ko'rsatkichlari qayd etildi. Olingan ma'lumotlar Microsoft Excel va SPSS Statistics dasturlari yordamida qayta ishlandi. Tadqiqot natijalarini tahlil qilishda foizli taqsimot, arifmetik o'rtacha qiymat, korrelyatsion tahlil hamda qiyosiy tahlil metodlaridan foydalanildi. Statistika ahamiyatlilik darajasi $p < 0,05$ mezoni asosida baholandi. Tadqiqot davomida ishtirokchilarning shaxsiy ma'lumotlari maxfiyligi saqlandi, respondentlarning tadqiqotda ishtiroki ixtiyoriylik tamoyili asosida tashkil etildi.

Olingan natijalar va ularning tahlili. Tadqiqotda Osiyo xalqaro universitetining 120 nafar talabasi ishtirok etdi. Respondentlarning estetik madaniyat va axloqiy xulq-atvor darajasini aniqlash maqsadida o'tkazilgan so'rovnoma natijalari tahlil qilindi. Olingan ma'lumotlar asosida talabalar estetik madaniyat va axloqiy xulq-atvor ko'rsatkichlariga ko'ra yuqori, o'rta va past darajalarga ajratildi.

1-jadval. Talabalarda estetik madaniyat va axloqiy xulq-atvor darajalarining taqsimlanishi

Ko'rsatkich	Yuqori	O'rta	Past
Estetik madaniyat	46 (38,3%)	56 (46,7%)	18 (15,0%)
Axloqiy xulq-atvor	51 (42,5%)	53 (44,2%)	16 (13,3%)

1-jadval ma'lumotlaridan ko'rinadiki, estetik madaniyat ko'rsatkichi bo'yicha talabalarning 38,3 foizi yuqori, 46,7 foizi o'rta va 15 foizi past darajani namoyon etgan. Mazkur natijalar respondentlarning aksariyatida estetik qadriyatlar va estetik didning shakllanganligini ko'rsatsa-da, ayrim talabalarda ushbu sifatlarni rivojlantirish zarurati mavjudligini ham ko'rsatadi.

Axloqiy xulq-atvor ko'rsatkichlari bo'yicha esa respondentlarning 42,5 foizi yuqori, 44,2 foizi o'rta va 13,3 foizi past darajani qayd etgan. Bu natijalar talabalarning katta qismida jamiyat tomonidan qabul qilingan axloqiy me'yorlar, ijtimoiy mas'uliyat, o'zaro hurmat va bag'rikenglik kabi sifatlarni shakllanganligini anglatadi.

Tadqiqot davomida estetik madaniyatning tarkibiy ko'rsatkichlari ham alohida tahlil qilindi. Jumladan, talabalarning madaniy tadbirlarda ishtirok etishi, san'at va adabiyotga qiziqishi, tashqi ko'rinish madaniyatiga e'tibori hamda estetik qadriyatlarni anglash darajasi o'rganildi.

2-jadval. Estetik madaniyatning asosiy ko'rsatkichlari

Ko'rsatkich	Yuqori (%)	O'rta (%)	Past (%)
-------------	------------	-----------	----------

Madaniy tadbirlarda ishtirok etish	41,7	45,8	12,5
San'at va adabiyotga qiziqish	47,5	38,3	14,2
Tashqi ko'rinish madaniyati	52,5	35,0	12,5
Estetik qadriyatlarni anglash	44,2	42,5	13,3

2-jadval natijalari talabalarda eng yuqori ko'rsatkich tashqi ko'rinish madaniyati (52,5%) bo'yicha kuzatilganligini ko'rsatdi. Shuningdek, san'at va adabiyotga qiziqish ham nisbatan yuqori darajada ekanligi aniqlandi. Biroq ayrim respondentlarda madaniy tadbirlarda muntazam ishtirok etish darajasi yetarli emasligi kuzatildi.

Talabalarining axloqiy xulq-atvori ham bir nechta mezonlar asosida baholandi. Bunda halollik, mas'uliyat, bag'rikenglik va o'zaro hurmat kabi ko'rsatkichlarga alohida e'tibor qaratildi.

3-jadval. Axloqiy xulq-atvorning asosiy ko'rsatkichlari

Ko'rsatkich	Yuqori (%)	O'rta (%)	Past (%)
Mas'uliyatlilik	48,3	40,0	11,7
Halollik	51,7	36,6	11,7
O'zaro hurmat	55,0	34,2	10,8
Bag'rikenglik	42,5	45,8	11,7

3-jadval natijalariga ko'ra, o'zaro hurmat (55%) va halollik (51,7%) ko'rsatkichlari eng yuqori natijalarni qayd etdi. Bu holat talabalarining aksariyati ijobiy ijtimoiy munosabatlarni qo'llab-quvvatlashini hamda axloqiy me'yorlarga amal qilishga intilishini ko'rsatadi. Shu bilan birga, bag'rikenglik va mas'uliyatlilik ko'rsatkichlarini yanada rivojlantirish zarurligi aniqlandi.

Estetik madaniyat va axloqiy xulq-atvor ko'rsatkichlari o'rtasidagi bog'liqlikni aniqlash maqsadida korrelyatsion tahlil amalga oshirildi. Tahlil natijasida ushbu ikki ko'rsatkich o'rtasida musbat bog'liqlik mavjudligi aniqlandi ($r=0,62$; $p<0,05$). Bu esa estetik madaniyat darajasi yuqori bo'lgan talabalarda axloqiy xulq-atvor ko'rsatkichlari ham yuqori bo'lish tendensiyasini ko'rsatadi.

Natijalar shuni ko'rsatdiki, talabalarining estetik madaniyati va axloqiy xulq-atvori bir-biri bilan uzviy bog'liq bo'lib, estetik qadriyatlarining rivojlanishi axloqiy fazilatlarining mustahkamlanishiga xizmat qiladi. Shu sababli oliy ta'lim muassasalarida ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar, san'at va madaniyatga oid loyihalar hamda axloqiy tarbiya elementlarini o'zida mujassam etgan pedagogik faoliyatni kuchaytirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Muhokama. Tadqiqot natijalari talabalarda estetik madaniyat va axloqiy xulq-atvorning o'zaro bog'liq holda shakllanishini tasdiqladi. Olingan ma'lumotlarga ko'ra, estetik madaniyat darajasi yuqori bo'lgan talabalar axloqiy xulq-atvor ko'rsatkichlari bo'yicha ham nisbatan yuqori natijalarni namoyon etgan. Bu holat estetik qadriyatlar va axloqiy me'yorlarning shaxs rivojlanishidagi o'zaro ta'sirini ko'rsatadi. Estetik jihatdan rivojlangan shaxs atrof-muhitdagi go'zallikni chuqurroq idrok etadi, madaniy qadriyatlarni qadrlaydi hamda o'z xulq-atvorini jamiyat tomonidan e'tirof etilgan axloqiy me'yorlarga mos ravishda tashkil etishga intiladi.

Tadqiqot davomida respondentlarning aksariyati estetik madaniyat va axloqiy xulq-atvor bo'yicha o'rta hamda yuqori darajalarni namoyon etganligi aniqlandi. Mazkur natija oliy ta'lim muassasalarida olib borilayotgan ma'naviy-ma'rifiy ishlar, tarbiyaviy tadbirlar hamda yoshlar siyosatining samarali ta'siri bilan izohlanishi mumkin. Shu bilan birga, ayrim talabalarda estetik qadriyatlarga qiziqishning sustligi, madaniy tadbirlardagi ishtirokning yetarli emasligi va ijtimoiy me'yorlarga rioya qilishdagi qiyinchiliklar kuzatilgani ushbu yo'nalishda tizimli pedagogik ishlarni davom ettirish zarurligini ko'rsatadi.

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, estetik madaniyatning tarkibiy qismlari hisoblangan san'atga qiziqish, madaniy tadbirlarda ishtirok etish va estetik didning rivojlanganligi talabalarining axloqiy fazilatlariga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Ayniqsa, madaniy-ma'rifiy faoliyatlarda muntazam qatnashadigan talabalar o'rtasida o'zaro hurmat, bag'rikenglik va mas'uliyatlilik ko'rsatkichlari

86 yuqoriroq ekanligi kuzatildi. Bu esa estetik tarbiya faqat go'zallikni idrok etish vositasi emas, balki shaxsning ma'naviy-axloqiy rivojlanishiga xizmat qiluvchi muhim omil ekanligini anglatadi. Zamonaviy axborot makonining kengayishi, ijtimoiy tarmoqlar va ommaviy madaniyatning kuchayishi talabalarning estetik qarashlari hamda axloqiy pozitsiyalariga sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda. Bir tomondan, bu jarayonlar yoshlarning dunyoqarashini kengaytirish va madaniy saviyasini oshirish imkonini bersa, ikkinchi tomondan, ayrim hollarda yengil-elpi qadriyatlar, iste'molchilik kayfiyati va axloqiy me'yorlardan chekinish holatlarining yuzaga kelishiga sabab bo'lishi mumkin. Shu bois oliy ta'lim muassasalarida talabalarning media madaniyatini rivojlantirish, tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish va milliy hamda umuminsoniy qadriyatlarga asoslangan tarbiyaviy ishlarni kuchaytirish muhim hisoblanadi.

Tadqiqot natijalari estetik madaniyat va axloqiy xulq-atvorni rivojlantirish bo'yicha integrativ yondashuvni qo'llash zarurligini ko'rsatdi. Bunda ta'lim jarayoniga san'at, adabiyot, teatr, muzey pedagogikasi, ma'naviy-ma'rifiy loyihalar va ijtimoiy faoliyat elementlarini keng joriy etish talabalarning estetik didini yuksaltirish bilan bir qatorda, ularda mas'uliyat, halollik, bag'rikenglik va fuqarolik pozitsiyasini shakllantirishga ham xizmat qiladi. Shunday qilib, estetik madaniyat va axloqiy xulq-atvor talaba shaxsining barkamol rivojlanishini ta'minlovchi o'zaro bog'liq ijtimoiy-psixologik hodisalar sifatida namoyon bo'ladi.

Xulosa. Mazkur tadqiqot talabalarda estetik madaniyat va axloqiy xulq-atvorning namoyon bo'lish xususiyatlarini aniqlash hamda ularning o'zaro bog'liqligini tahlil qilishga qaratildi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, estetik madaniyat va axloqiy xulq-atvor talaba shaxsining ma'naviy-axloqiy kamolotini belgilovchi muhim omillar hisoblanadi. Ular nafaqat shaxsning ichki dunyosi va qadriyatlar tizimida, balki uning kundalik faoliyati, ijtimoiy munosabatlari va kasbiy shakllanish jarayonida ham muhim ahamiyat kasb etadi.

O'tkazilgan so'rovnomma va kuzatish natijalari talabalarning aksariyatida estetik madaniyat hamda axloqiy xulq-atvor ko'rsatkichlari o'rta va yuqori darajada shakllanganligini ko'rsatdi. Ayniqsa, respondentlarda o'zaro hurmat, halollik, mas'uliyatlik, bag'rikenglik, madaniy muomala va estetik did kabi sifatning nisbatan rivojlanganligi aniqlandi. Shu bilan birga, ayrim talabalarda madaniy tadbirlarda ishtirok etish faolligining pastligi, estetik qadriyatlarga befarqlik va ayrim axloqiy me'yorlarga rioya qilishdagi qiyinchiliklar ham kuzatildi. Bu holat oliy ta'lim muassasalarida estetik va axloqiy tarbiya masalalariga yanada tizimli yondashish zarurligini ko'rsatadi.

Tadqiqot natijalari estetik madaniyat va axloqiy xulq-atvor o'rtasida ijobiy bog'liqlik mavjudligini tasdiqladi. Estetik didi va madaniy saviyasi yuqori bo'lgan talabalar jamiyat tomonidan qabul qilingan axloqiy me'yorlarga ko'proq amal qilishi, muloqot jarayonida o'zaro hurmatni namoyon etishi hamda ijtimoiy mas'uliyatni chuqurroq his etishi kuzatildi. Bu esa estetik tarbiya shaxsning nafaqat go'zallikni idrok etish qobiliyatini rivojlantirishini, balki uning axloqiy qarashlari va xulq-atvorini ham takomillashtirishini ko'rsatadi.

Bugungi kunda globallashtirish, raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi va ommaviy axborot vositalarining ta'siri yoshlarning estetik va axloqiy qarashlariga sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda. Shu sababli talabalarda tanqidiy fikrlash, media madaniyat, milliy va umuminsoniy qadriyatlarga sodiqlik, ma'naviy immunitet kabi sifatarni shakllantirish muhim pedagogik vazifalardan biri bo'lib qolmoqda. Estetik va axloqiy tarbiya jarayonining uzviyligi yoshlarni turli salbiy g'oyalar, ma'naviy tahdidlar va axloqiy og'ishlardan himoya qilishda ham muhim omil sifatida namoyon bo'ladi.

Tadqiqot natijalari asosida oliy ta'lim muassasalarida estetik va axloqiy tarbiyani rivojlantirish bo'yicha quyidagi tavsiyalar ishlab chiqildi:

- ta'lim jarayoniga estetik va axloqiy tarbiyaga yo'naltirilgan interaktiv metodlarni keng joriy etish;
- talabalarni san'at, adabiyot, teatr, muzey va madaniy tadbirlarga faol jalb etish;
- ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar mazmunini zamonaviy yoshlar ehtiyojlariga mos ravishda boyitish;

- ijtimoiy tarmoqlardan estetik va axloqiy qadriyatlarni targ'ib etish vositasi sifatida samarali foydalanish;
- talabalarda media madaniyat va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan maxsus dasturlarni ishlab chiqish.

Umuman olganda, estetik madaniyat va axloqiy xulq-atvor talaba shaxsining barkamol rivojlanishini ta'minlovchi, bir-biri bilan uzviy bog'liq bo'lgan muhim pedagogik va ijtimoiy-psixologik hodisalardir. Ularni rivojlantirishga qaratilgan maqsadli va tizimli pedagogik faoliyat yoshlarning ma'naviy yetukligi, fuqarolik mas'uliyati, ijtimoiy faolligi hamda kelajakdagi kasbiy muvaffaqiyatini ta'minlashda muhim omil bo'lib xizmat qiladi. Shu bois oliy ta'lim muassasalarida estetik va axloqiy tarbiya masalalarini takomillashtirishga qaratilgan ilmiy tadqiqotlarni davom ettirish va amaliy dasturlarni ishlab chiqish dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2021. – 464 b.
2. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. – Toshkent, 2020.
3. O'zbekiston Respublikasining "Yoshlarga oid davlat siyosati to'g'risida"gi Qonuni. – Toshkent, 2016.
4. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent: Ma'naviyat, 2008. – 176 b.
5. Nishonova Z.T. Pedagogik psixologiya. – Toshkent: O'qituvchi, 2018. – 320 b.
6. G'oziyev E.G'. Umumiy psixologiya. – Toshkent: O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti, 2010. – 544 b.
7. Davletshin M.G. Yosh davrlari va pedagogik psixologiya. – Toshkent: O'qituvchi, 2004. – 300 b.
8. Karimova V.M. Ijtimoiy psixologiya. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2012. – 192 b.
9. Haydarov F.I., Xalilova N.I. Umumiy psixologiya. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2010. – 248 b.